

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jerzy Erazm
Nazwisko: Iszkowski
Miejsce urodzenia: Nowy Sącz
Data urodzenia: 31-03-1914
Imię ojca: Erazm
Imię matki: Aniela
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta śledcze dotyczące Jerzego Iszkowskiego. Aresztowany 1.01.1945 przez WUBP w Lublinie. W trakcie śledztwa prowadzonego przez NKWD i UB oskarżono Jerzego Iszkowskiego (występował również jako Jerzy Czerski) ps. "Orczyk" i "Kord", że po 31.08.1944 nie zaprzestał działalności w "nielegalnej organizacji AK", w okresie od października do końca grudnia 1944 "był szefem lotnictwa Okręgu Lubelskiego AK", a także w grudniu 1944 pełnił obowiązki komendanta okręgu, ponadto zarzucono mu również uchylanie się od służby wojskowej w LWP. 2.03.1945 WUBP w Lublinie przesłał materiały śledcze wraz z aktem oskarżenia do sądu. Materiały śledcze złożono w archiwum Wydz. "C" KWMO w Lublinie do nr 5905/III.	IPN Lu 011/935 (5905/III).	
Z analizowanych materiałów prokuratorskich i sądowych wynika, że Jerzy Iszkowski został aresztowany w dniu 1.01.1945. Podczas śledztwa prowadzonego przez NKWD i UB, ww. został oskarżony o "działalność konspiracyjną w nielegalnej organizacji AK", uchylanie się od służby wojskowej w LWP, oraz "złowrogą propagandę". Na tej podstawie 13.03.1945 Wojskowy Sąd Okręgowy w Lublinie skazał Jerzego Iszkowskiego z art.1 dekretu z dnia 30.10.1944 dekretu PKWN o ochronie na państwa oraz art 117 § 2 KKW na karę śmierci i utratę praw publicznych. 21.03.1945 Naczelny Zwierzchnik Sądowo-Karny WP zamienił wyrok śmierci, na karę 10 lat więzienia. W wyniku apelacji karę skrócono do 2 lat więzienia. Jerzy Iszkowski opuścił więzienie 1.01.1947. Na prośbę Jerzego Iszkowskiego w dniu 24.07.1959 Najwyższy Sąd Wojskowy zarządził zatarcie wyroku skazującego. Ostatecznie w dniu 10.05.1999 Sąd Okręgowy w Nowym Sączu unieważnił wyrok wyrok śmierci wydany w 1945 roku wobec Jerzego Iszkowskiego.	IPN BU 831/7629 (II Pr.G. 35/45), IPN BU 872/2755 (O. 223/45), IPN Kr 661/258.	

Z zachowanych materiałów archiwalnych wynika, że Jerzy Iszkowski został skazany 13.03.1945 wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego na karę śmierci, zamienioną następnie na karę więzienia. Orzeczoną karę więzienia odbywał do 26.05.1945 w więzieniu "Na Zamku" w Lublinie. Następnie został przewieziony do Centralnego Więzienia we Wronkach. Na mocy rewizji wyroku oraz amnestii Jerzy Iszkowski opuścił więzienie we Wronkach 1.01.1947.

IPN Lu 3/19, IPN Po 3/66, IPN Po 3/55, IPN Po 3/54.

Teczka zawiera materiały rozpracowania dotyczące Jerzego Iszkowskiego z lat 1950-1956. Ww. po opuszczeniu więzienia w 1947 roku zamieszkał na terenie Nowego Sącza, gdzie rozpoczął pracę jako instruktor pilotażu. Z uwagi na fakt, iż ww. był w czasie wojny pilotem w dywizjonie 304, a następnie jako "cichociemny" walczył w AK na terenie Wołomina i Lubelszczyzny, za co represjonowano go w latach 1945-1947, pozostawał cały czas w intensywnym zainteresowaniu UB. 23.10.1951 PUBP w Nowym Sączu wszczął wstępne rozpracowanie J. Iszkowskiego o kryptonimie "August" z powodu podejrzeń o "uprawianie działalności szpiegowskiej na rzecz wywiadu brytyjskiego". 23.04.1955 sprawę przerejestrowano na Sprawę Agenturalnego Sprawdzenia, podejrzewając Jerzego Iszkowskiego o przynależność do "tajnej organizacji LEW". Rozpracowanie prowadzono poprzez inwigilację ww. oraz jego żony w miejscu pracy i zamieszkania, perlustrację korespondencji oraz regularne donosy całej grupy TW. W dniu 4.12.1956 zakończono rozpracowanie Jerzego Iszkowskiego, a materiały przekazano do archiwum pod nr 1239/R. W dniu 9.01.1967 całość materiałów przearchiwizowano pod sygn. 8303/II.

IPN KR 010/8188 t. 1-2 (8303/II).

Teczka zawiera materiały rozpracowania obiektowego krypt. "Centro" prowadzonego w latach 1950-1959 przez Wydział IV Departamentu I MBP, Wydział II Departamentu II KdsBP oraz Departament II MSW na Oddział VI Naczelnego Wodza w Londynie oraz byłych żołnierzy PSZ na Zachodzie. Wśród osób rozpracowywanych przechodzi osoba Jerzego Iszkowskiego "skoczka spadochronowego", który w 1944 roku służył w AK w Okręgu Lubelskim. Aresztowany w styczniu 1945 i skazany na karę śmierci, zamienioną na 2 lata więzienia. Po opuszczeniu więzienia w 1947 zamieszkał na terenie Nowego Sącza, gdzie nadal był inwigilowany przez tamtejsze UB. 02.05.1959 zakończono prowadzenie rozpracowania krypt. "Centro" zebrane materiały złożono w archiwum Biura "C" MSW do nr 1061/IV, gdzie w dalszym ciągu były wykorzystywane w celach operacyjnych.

IPN BU 00231/197 t. 4, 5 (1061/IV/7).

Jerzy Iszkowski figuruje w charakterystykach sporządzonych przez Wydział "C" WUSW w Lublinie w latach 1987-1988. Charakterystyki obejmują żołnierzy AK z Okręgu Lubelskiego. W zapisach SB J. Iszkowski ps. "Orczyk", "Kord" charakteryzowany jest jako "żołnierz Armii Andersa zrzucony na teren Polski w 1942". Od stycznia 1944 był zastępcą "szefa lotnictwa Oddziału III Sztabu Okręgu AK Lublin". Podczas akcji "Burza" w lipcu 1944 przeniesiony do KG AK w Warszawie. Walczył w 32 pp AK w Tłuszczu. We wrześniu 1944 powrócił do Lublina obejmując funkcję "szefa lotnictwa Komendy Okręgu Lubelskiego AK", który wraz z podkomendnymi "przygotowywał uprowadzenie samolotu do Londynu". W listopadzie 1944 zorganizował "samozańczy sztab Komendy Okręgu", w którym pełnił funkcję komendanta. Aresztowany 1.01.1945. Skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w Lublinie na karę śmierci, złagodzoną na mocy łaski do 2 lat więzienia. Teczki zawierają charakterystyki, kwestionariusze osobowe żołnierzy, rozkazy, sprawozdania.

IPN BU 0187/129, IPN BU 0187/85, IPN BU 0187/86.